

Activiteitenverslag 2021

Museum Historische Tuin Aalsmeer

Voorwoord

Het jaar 2021 begon in stilte. Door een langdurige lockdown vanwege corona kon de Historische Tuin pas op woensdag 19 mei open voor publiek. De binnenruimtes bleven op dat moment nog gesloten, maar de prachtige tuin was volop te bewonderen.

Vanaf zaterdag 5 juni gingen ook de binnenruimtes van de Historische Tuin weer open. De vernieuwde tentoonstellingskas, de veilingzaal en het museumwinkeltje konden allemaal weer worden bezocht. Ook de veilingzaal ging open, hier werd een nieuwe film vertoond over het museum. De film, gemaakt door Ton Offerman, brengt de Tuin in beeld door de seizoenen heen.

Corona had in het jaar 2021 opnieuw grote invloed op de activiteiten van het museum. Naast verschillende lockdowns golden in grote delen van het jaar beperkingen. Dit had uiteraard zijn weerslag op het aantal bezoekers.

Dankzij de inzet van medewerkers en vrijwilligers is het toch mogelijk geweest om op de Historische Tuin een groot aantal activiteiten te ontplooiën. In dit overzicht zetten wij de belangrijkste activiteiten op een rij.

Tentoonstellingskas vernieuwd

De tentoonstellingskas van de Historische Tuin is vanaf de opening van het seizoen 2021 geheel vernieuwd. Styliste Paulien Pannekoek en geschiedeniskenner Hans Alderden werkten samen aan een overzichtelijke presentatie.

De tentoonstelling in het entreegebouw van het museum biedt een fraai overzicht van vijf eeuwen tuinbouwgeschiedenis. Aan de hand van voorwerpen, tekst en veel beeldmateriaal krijgen bezoekers een indruk van leven en werk van de Aalsmeeders. Op een frisse en overzichtelijke manier wordt de rijke historie van het kwekersdorp verteld; vanaf het turfsteken in de 15e eeuw tot de teelt van potplanten en snijbloemen in de zeventiger jaren. Deze tentoonstelling vormt de ideale inleiding van een bezoek aan het 'levende museum' buiten.

Hans en Paulien werkten maandenlang aan de nieuwe inrichting, die mede tot stand kwam door een gift van Lions Club Ophelia. Door corona liet de officiële opening even op zich wachten, maar op 25 juni kon deze dan toch in klein comité plaatsvinden.

Expositie Steengoed

In het Historisch Centrum in de voormalige stal van boerderij Dahlia Maarse werd een nieuwe expositie ingericht. Stichting Oud Aalsmeer gaf hier met de tentoonstelling 'Steengoed' een overzicht van opgravingen uit de nederzetting Calslagen in het huidige Kudelstaart. In vitrines en op grote foto's werden vondsten getoond die in 1986 aan het licht kwamen bij opgravingen van Jan van Doesburg en de archeologiewerkgroep van Oud Aalsmeer. De objecten uit de 17^e en 18^e eeuw gaven een beeld van het dagelijks leven in die tijd. De tentoonstelling werd ingericht door Maaïke Tenhagen en Hans Alderden.

Werkzaamheden op de Tuin

Blikseminslag

Een blikseminslag in februari richtte behoorlijk wat schade aan verschillende apparaten zoals de internetrouter, alarm, pinapparaat en de kassa. Met de nodige inzet werden deze problemen weer verholpen.

Renovatie kasjes

Dit jaar worden de laatste kasjes gerenoveerd. Om de kasjes terug te brengen in de oude staat moest er heel wat werk verricht worden. Het voorbereidende werk wordt in de winter gedaan door vrijwilligers. De houten zijkanten worden maar liefst drie maal geschilderd. De houten spanten zijn door de firma van der Wal vervangen door aluminium dragers. En wel op dusdanige wijze dat het historisch karakter behouden blijft. Ook is er gebruik gemaakt van veiligheidsglas dat bij schade versplintert in plaats van in brokken uiteen te vallen. Dankzij deze 'nieuwe jas' kunnen de kassen weer vele jaren vooruit.

NL doet

In mei zijn met de hulp van vele vrijwilligers de snipperpaden voorbij de rozenkas tot aan het water van de Ringvaart weer voorzien van 30 m3 verse houtsnippers.

Sneeuwballen

Viburnum, in de volksmond ook wel Sneeuwballen genoemd, zijn ieder voorjaar verkrijgbaar op de Tuin. Hiervoor worden de struiken in februari in de kas gezet om de struiken in bloei te trekken. In februari zet tuinchef Gerben de struiken nog even goed.

4.800 kruiwagens grond

Vanaf het moment dat de Tuin sluit voor het publiek gaan de tuinchefs en de vrijwilligers aan de slag om de Tuin weer klaar te maken voor het voorjaar. In het najaar worden er oude en zieke bomen opgeruimd met als resultaat grote gaten in de akkers. Er is maar liefst 400 m³ grond nodig om de akkers weer op hoogte te brengen. 400 m³ grond staat gelijk aan ongeveer 4.800 kruiwagens dus om deze klus te klaren wordt er een kraan gehuurd.

Administratie

Donateurs

In februari is de donateursadministratie verplaatst naar de centrale database, waarmee weer een grote stap vooruit is geboekt. Bij het versturen van de nieuwe donateurskaarten, hebben we tegelijkertijd het e-mailadres gevraagd, uiteraard alleen van de donateurs waar we dit nog niet van hadden. Hier is enthousiast op gereageerd.

Van de donateurs, waarvan we wél een e-mailadres hadden, hebben we dit op de brief vermeld. Hier is ook op gereageerd door donateurs waarbij dit e-mailadres was verouderd.

Historisch moment

Op bloemenveiling FloraHolland kwam vrijdag 20 augustus voor het laatst een veilingkar fysiek 'voor de klok'. Een historisch moment, want het veilen in de afmijnzaal maakte ruim honderd jaar deel uit van het veilproces. Het verkopen van bloemen en planten via de veiling gaat vanaf nu volledig digitaal. Dankzij enkele gulle gevers kreeg de laatste fysiek geveilde kar een passende bestemming: museum de Historische Tuin.

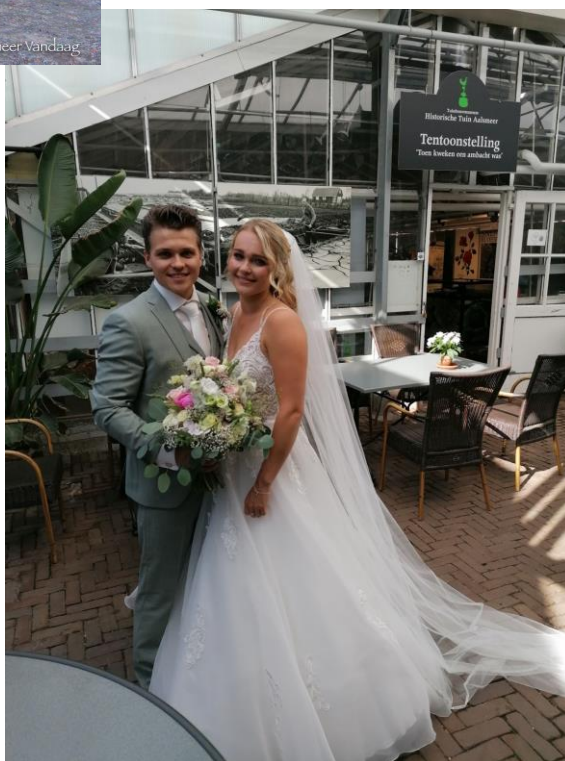
Stapelwagen 102007 was voorzien van drie verdiepingen met per laag zestien buxusbollen. Veilingmeester John Onrust van Royal FloraHolland had de eer om de verkoop van deze laatste kar te begeleiden. Inkoper Henk Spaargaren van Florink Nederland BV legde beslag op de betreffende kavel. Hij besloot deze te schenken aan de Historische Tuin. Het transport werd verzorgd door de firma Ubink. Geen passender bestemming dan het museum in Aalsmeer, dat zich al jarenlang inspant om de tuinbouwhistorie vast te leggen en levend te houden.

Fotoshoots

Ondanks alle beperkingen dit jaar wisten velen de Tuin toch te vinden als de juiste locatie om prachtige foto's te schieten.

Januari 2021 – [interview](#) met Bonnie St. Claire op de Tuin

Veilingen

De laatste zaterdag van de maand is traditiegetrouw gereserveerd voor de veiling van bloemen en planten, waarvan de opbrengst gaat naar de Tuin. De non-stop onderhoudswerkzaamheden kosten nu eenmaal handen vol geld. Door de 1,5 meter afstand en andere beperkende maatregelen konden de veilingen lange tijd niet plaatsvinden. Maar op 30 oktober draaide de authentieke Jugendstil klok weer op volle toeren. Een mooi moment om mee te maken.

Museumwinkeltje

Het museumwinkeltje in de entreehal is vernieuwd. Er is extra ruimte gecreëerd voor eigen producten en cadeauartikelen. In combinatie met het ruime aanbod bloemen en planten in de verkoopkas is ook dit een bezoek meer dan waard.

Online Verkoopdag

Van coniferen, heesters en vaste planten tot rozen en seringen; de jaarlijkse verkoopdag van de Historische Tuin is altijd een feest voor tuinliefhebbers. Door corona was een 'normale' verkoopdag helaas niet mogelijk, omdat dit een te grote toeloop zou geven. Daarom verliep de verkoop van struiken en bomen dit jaar online.

Op de website stonden overzichten van alle beschikbare producten die besteld konden worden. Per soort was het aantal, de maat en de prijs aangegeven. Het aanbod was even ruim als altijd, met o.a. laanbomen, klimplanten, appel- en perenbomen, diverse rozensoorten en de bekende Aalsmeerse seringen. Na het doorgeven van een bestelling per e-mail konden de producten vaak al de volgende dag worden afgehaald.

Wegens het succes van de online verkoop van planten en bomen waren we snel uitverkocht. Wél werden gedurende het seizoen allerhande rozen, seringen en diversen aangeboden op onze kar met tuinproducten op het Praamplein.

Karverkoop

Seringen enten

Helaas geen workshop enten dit voorjaar. Normaal gesproken een drukbezochte workshop, nu een onemanshow van vrijwilliger Jan. Hij ging gewoon door met het enten van seringen want ook volgend jaar willen we kunnen genieten!

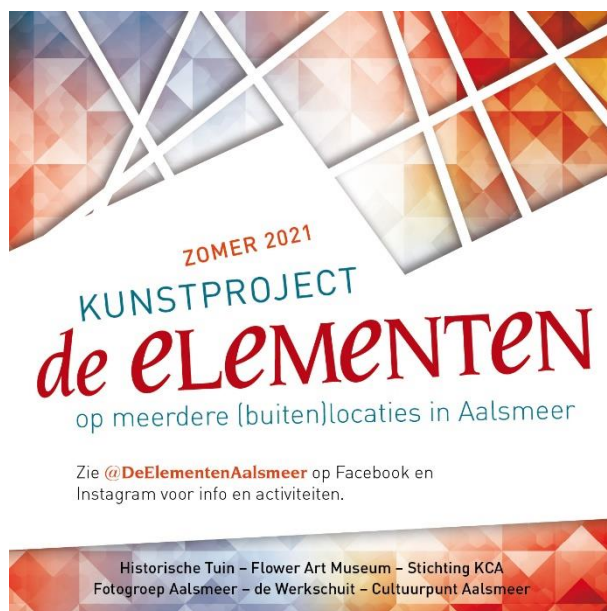
Kunstproject De Elementen

Kunstproject De Elementen was een samenwerking van zes culturele organisaties: de bloemenmusea Historische Tuin en het Flower Art Museum, Stichting Kunst en Cultuur Aalsmeer, Stichting de Werkschuit, Fotogroep Aalsmeer en het Cultuurpunt.

Samen hebben zij een project bedacht om het culturele leven tijdens de coronatijd een impuls te geven. Aalsmeer staat bekend om bloemen en water, maar deze zomer (mei t/m oktober) spelen meer 'elementen' een belangrijke rol in het dorp. Op vier locaties is bijzondere (buiten)kunst te zien en er worden diverse activiteiten georganiseerd rond het thema De Elementen.

Verspreid over de Tuin zijn zes sculpturen te zien van de Sogetsu Ikebana Branch Nederland. Deze kunstenaars werken volgens de artistieke principes van de Japanse kunstvorm ikebana, een bloemschikkunst uit Japan, die al eeuwenlang wordt beoefend en zich wereldwijd heeft verspreid. De kunstwerken gingen een bijzondere verbinding aan met het landschap en waren daar soms ook door geïnspireerd. Tegen het groene decor van de Tuin leverde het mooie plaatjes op.

In de schuilhut waren 40 tekeningen van de talentenklas van de Werkschuit te bekijken met het thema 'huizen in de toekomst'

Demonstratie honing slingeren

Zondag 11 juli vond de inmiddels legendarische workshops Honing Slingeren plaats in de veilingzaal onder leiding van tuinimker Eric van der Meer. Een leuk en leerzaam uitje voor jong en oud. Om iedereen een veilige plaats te garanderen werden er op zondagmiddag maar liefst drie workshops gegeven.

Ongeveer halverwege het hoofdpad richting de Ringvaart, bevindt zich de bijenstal van de Historische Tuin. De verzorging van de bijen is in handen van imker Eric van der Meer. Onder zijn deskundige leiding wordt er zo'n twee keer per jaar een workshop honing slingeren georganiseerd. Het biedt dé kans om op ontdekkingstocht tussen de honingraten te gaan en kennis te maken met de bedreigde diersoort.

Dorpswandelingen

In juni gaan de Dorpswandelingen o.l.v. Joost Hoffscholte, Jan van Veen en Joop Kok weer van start. De wandeling voert deelnemers langs bekende Aalsmeerse monumenten, maar ook langs minder bekende punten die historisch gezien interessant zijn. De maandelijkse wandeling start om 13.00 uur en duurt ongeveer vijf kwartier. Startpunt is de ingang van de Historische Tuin aan het Praamplein.

Kunstroute

De bekende Kunstroute kon in 2021 gelukkig weer plaatsvinden en was een groot succes. Vele honderden bezoekers wisten hun weg naar de Tuin te vinden om de bijzondere werken van diverse kunstenaars te bekijken. Verspreid over het terrein en in de kassen werden schilderkunst, fotografie, sieraden, beelden, keramiek en reliëfs tentoongesteld. Daarnaast waren de ikebana objecten van kunstproject De Elementen te bekijken. De meeste kunstenaars waren zelf aanwezig.

Workshops

In juni, juli en augustus organiseerde de Historische Tuin drie workshops 'kennismaken met botanisch tekenen'. Deze stonden onder leiding van Anita Walsmit Sachs, voormalig hoofd tekenkamer van het Herbarium van de Rijks Universiteit Leiden. Zij geldt als het boegbeeld van de botanische kunst in Nederland. De workshops waren vrijwel allemaal volgeboekt.

Dahliaweekend

Het laatste weekend van september stond de dahliateelt in het zonnetje op de Historische Tuin. Het jaarthema van de Nederlandse Vereniging van Botanische Tuinen: 'Groen vakmanschap' pakte de Historische Tuin aan met dahlia's in de hoofdrol.

Er is het hele weekend van alles te zien en te doen rondom de teelt van deze prachtige zomerbloemen. Van kleurige dahlia's knutselen voor kinderen tot tips over het zelf kweken van dahlia's. Natuurlijk kon ook het schitterende veld met vele dahliasoorten op de Tuin uitgebreid worden bewonderd.

Dahlia cup

Scholieren van de groepen 7 van de Aalsmeerse basisscholen en ouderen in de zorgcentra van Aalsmeer en Kudelstaart hebben tijdens de zomermaanden dahlia's gekweekt. Van hun 'emmers' is een mooie tentoonstelling gemaakt en kinderkeurmeesters mochten de diverse dahlia's voorafgaand aan het dahliaweekend 'keuren'.

Flower Weekend

Het jaarlijkse Aalsmeer Flower Festival kon opnieuw niet doorgaan, maar in het najaar bleek het wel mogelijk een kleinschaliger 'Flower Weekend' te houden. Dit was een samenwerking tussen de Historische Tuin, Flower Art Museum en FloriWorld.

In het eerste weekend van oktober werden op de Tuin een aantal bloemobjecten van Tineke Geerlings, Michael van Namen en Marleen Straathof gecreëerd, met prachtige bloemen van Barendsen. Ook waren er o.a. mini-workshops Kransen maken en zowel op zaterdag als zondag veilsessies. Op zaterdagavond gaven topmuzikanten Hein Meijer en Bart Landstra het concert 'Blues tussen de bloemen' in de veilingzaal.

In de media

De Tuin op tv

In het programma *Het geheim van de Meester* reconstrueert een vierkoppig team van experts de werken van Nederlands grootste kunstenaars. Hierbij zetten zij alles op alles om precies te doen wat de meester deed om zo dicht mogelijk bij zijn of haar techniek, stijl, belevingswereld en de tijdsgeest te komen.

In februari kwam Hollandse meester Rachel Ruysch voorbij. Met haar kleurrijke werken en oog voor detail stond ze bekend als de koningin van de bloemstillevens. Voor haar schilderij *Vaas met bloemen* uit 1700 werd de hulp ingeschakeld van de Historische Tuin.

Aan tuinchef Dick Maarsen werd de vraag gesteld: "Weet je welke bloemen dit zijn en waar kunnen we ze kopen?". Dick concludeerde direct dat de verschillende bloemen waaruit het boeket was samengesteld niet in hetzelfde jaargetijde bloeien. De betreffende bloemen zijn zelfs nu niet op één moment in het jaar te koop. Het schilderij is voltooid door telkens wat bloemen bij te schilderen die op dat moment in bloei stonden. Dicks vrouw Jozé leverde een bijdrage door een schets te maken van het boeket.

Tuin & Zo

In de Tuin & Zo tuinspecial van Libelle stond een fraai artikel van maar liefst 10 pagina's over de Historische Tuin!

Meer Westeinder

In het Aalsmeerse watersportmagazine 'MeerWesteinder' staat een groot artikel over de Historische Tuin én het Flower Art Museum.

Bloemen, de verbindende factor tussen historie en kunst

De Historische Tuin en het Flower Art Museum, twee kleurrijke toeristische trekpleisters waar Aalsmeer trots op is. Een belangrijk stuk historie van de tuinbouwgemeente en een plek waar bloemen, die op een creatieve manier zijn weergegeven, bewonderd kunnen worden. Flora, kunst en cultuur in het dorp aan de Westeinderplassen, de bakermat van de Nederlandse sierteelt. Toegankelijke musea die elkaar goed aanvullen en steeds meer met elkaar verbonden raken. Met de bloemenpracht als verbindende factor.

Visit Aalsmeer

Het toeristische platform van Aalsmeer interviewde HT-voorzitter Leo Bertoen voor de rubriek 'Wij geven het woord aan onze locals'. "De Historische Tuin heeft zich in de afgelopen jaren getransformeerd van een gesloten, botanische tuin, waar alleen tuinmannen werkten, in een tuin die laagdrempeliger en meer open is naar het publiek", aldus Leo. Aalsmeer wordt steeds aantrekkelijker voor toeristen. "Op het gebied van bloemen en planten of op praktisch gebied is of de kunstkant, je vindt het hier allemaal op een vierkante kilometer."

Lees [hier](#) het gehele interview

That's life vanaf de Tuin

Donderdag 15 juli werd het programma That's life van presentatrice Jenny Piet uitgezonden vanuit de Historische Tuin. Het was te zien en horen op radio en tv Aalsmeer. De uitzending stond het in het teken van kunstproject De Elementen en onder meer HT-bestuurslid Anton Temme kwam uitgebreid aan het woord.

Social Media

Het aantal bezoekers en vrienden op de sociale media blijft groeien. In mei bereikten we de mijlpaal van 1000 volgers op Facebook.

Fusie

Op bestuursniveau werd dit jaar hard gewerkt aan de fusie tussen de Stichting Historische Tuin en de Stichting Oud Aalsmeer. Per 1 januari 2022 zijn beide organisaties verenigd in de Stichting Historische Aalsmeer. De organisaties blijven hun activiteiten uitvoeren onder de bekende namen.

Vrijwilligers

In december werd een wervingscampagne gestart voor nieuwe vrijwilligers. Dit leverde vrijwel direct veel respons op. De Tuin heeft hierdoor een aantal nieuwe krachten mogen toevoegen aan zowel het team van tuin- als kassamedewerkers.

Ontvangsten

Rabo ClubSupport

De Historische Tuin deed ook dit jaar mee met de actie Rabo ClubSupport, waarbij leden van de Rabobank konden stemmen op hun favoriete club of organisatie. We ontvingen een bijdrage van € 1.428,79. Dit bedrag werd o.a. gebruikt voor de aanschaf van een rupsdumper. We gebruiken dit voertuig bij het vervoer van grond/bagger, bomen, struiken, etc. Na vele jaren intensief gebruik was het huidige exemplaar aan vervanging toe.

Bakfiets van Hilverda

In 2020 wordt een antieke motor bakfiets van Hilverda geschonken aan de Tuin. Deze wordt in 2021 gerenoveerd door een vrijwilliger. Voor een onderdeel van de motor is zelf een 3D printer aan te pas gekomen. Nu nog een mooi moment zoeken om deze bakfiets in te zetten.

Plannen voor 2022

Uitbreiding luidt nieuwe fase in voor Het Tuinhuis

Restaurant Het Tuinhuis bestaat sinds 2015 en wordt sinds de opening drukbezocht. Met name in de wintermaanden is de binnenruimte te klein om aan de vraag te voldoen. In overleg met Tuinhuis-uitbater Nicky van Es heeft museum Historische Tuin daarom besloten tot een uitbreiding. Deze wordt gerealiseerd in de vorm van een glazen overkapping van een groot deel van het terras. De binnenruimte wordt hierdoor meer dan verdubbeld. Bij warm weer kan de wand aan de Brandewijnsloot helemaal worden opgezet, waardoor het gevoel van buiten zitten behouden blijft. Ook blijft er ruimte voor enkele tafels naast de aanbouw. Het ontwerp is van architect Richard Pannekoek, die ook het bestaande gebouw ontwierp. Hij bedacht een aanbouw met de uitstraling van een kas, passend in de omgeving.

Begin december is de grond door medewerkers van de Historische Tuin bouwrijp gemaakt. Hiervoor zijn o.a. enkele bomen verplaatst. Volgens planning is de uitbreiding rond de start van het bezoekersseizoen gereed.

Winteractiviteiten Historische Tuin

De wens bestaat om in de winterperiode meer activiteiten te ontplooiën en zo beter zichtbaar te zijn. We kunnen de 'kwaliteiten' van het seizoen gebruiken; ook in de winter is het leuk op de Tuin. Er is een voorstel gemaakt voor het winterprogramma 2021/2022, maar op zondag 19 december ging Nederland helaas weer in een lockdown. Het plan is nu om een aantal van deze activiteiten in de loop van het jaar en volgende winter uit te voeren.

Sluiting 2021

Het bestuur dankt alle donateurs, sponsors en vrijwilligers en wenst iedereen een gezond en voorspoedig nieuwjaar toe.

Voor vragen of opmerkingen kunt u contact opnemen met de [coördinator](#).